

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321200754
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6321200754.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobkýň 1/ N. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H. a 2/ U. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H., obidve právne zastúpené JUDr. Ing. Darinou Králikovou, advokátkou, so sídlom Námestie Štefana Moyzesa 17A, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovaným 1/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H., 2/ O. O. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX H. a 3/ A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX H., o určenie neúčinnosti právneho úkonu o odvolaní žalobkýň proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 2C/12/2021-77 zo 16. apríla 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že nariaďuje toto neodkladné opatrenie: Žalovaní 1/, 2/ a 3/ sú povinní zdržať sa nakladania, scudzenia alebo zaťaženia nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom na LV č. XXXX pre okres N., obec H., katastrálne územie H. ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parcelné číslo XXX/X o výmere XXX m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXX/X o výmere XXX m² - zastavaná plocha a nádvorie, rodinný dom so súpisným číslom XX postavený na parcele Y. č. XXX/X do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 2C/12/2021.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie návrh žalobkýň na nariadenie neodkladného opatrenia podaný súčasne s návrhom na určenie neúčinnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy uzavretej medzi V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX ako darkyňou a žalovanými 1/, 2/ a 3/ ako obdarovanými, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom na LV č. XXXX, pre katastrálne územie H. ako pozemok parcela Y. č. XXX/X o výmere XXX m² - zastavaná plocha a nádvorie, pozemok parcelného čísla Y. č. XXX/X o výmere XXX m² - zastavaná plocha a nádvorie, rodinný dom so súpisným číslom XX postavený na parcele Y. č. XXX/X, vklad ktorej povolil Okresný úrad Brezno, katastrálny odbor dňa 11.09.2019 pod sp. zn. V XXXX/XXXX v prospech žalovaných v spoluvlastníckom podiele 1/3 zamietol po jeho posúdení podľa ustanovení § 324 ods. 1 a § 325 ods. 1, 2 písm. c), § 326 ods. 1, 2 a § 329 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) s odôvodnením, že žalobkyne neosvedčili existenciu práva, ktorému sa má vo veci samej poskytnúť ochrana [právo odporovať právnomu úkonu podľa § 42a a nasledujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“)], keď v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nedisponujú vymáhateľnou pohľadávkou. Úspešne odporovať právnomu úkonu podľa § 42a OZ možno len, ak žalobca disponuje vymáhateľnou pohľadávkou, pričom pod pojmom „vymáhateľná pohľadávka“ je potrebné rozumieť takú pohľadávku, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Svoj názor oprel súd prvej inštancie o rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/237/2017 z 24. júna 2020 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 39/2015 z 1. júla 2015. Žiadna z pohľadávok, ktoré žalobkyne uvádzali v žalobe, im zatiaľ nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím súdu. Lustráciou v súdnom

registri súd prvej inštancie preveril, že konanie vedené na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/6/2016, v ktorom si uplatňuje žalobkyňa voči dlžníčke V. H. zmluvnú pokutu v sume 33 000,- € skončené nebolo a v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/475/2015 a sp. zn. 6C/6/2016, ktorými bol žalobkyniam právoplatne priznaný nárok na náhradu trov konania voči dlžníčke V. H. taktiež o výške náhrady trov konania zatiaľ rozhodnuté nebolo. Pohľadávka vo výške 19 176,- € z titulu užívania nehnuteľnosti bez právneho dôvodu nie je predmetom súdneho konania. Ak žalobkyne neosvedčili existenciu práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana, nie je dôvod na to, aby sa neodkladným opatrením dočasne upravovali pomery medzi stranami sporu.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobkyne s návrhom, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Súdu prvej inštancie vytkali nesprávne právne posúdenie veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Za nesprávny označili právny názor súdu prvej inštancie prezentovaný v bode 11 a 12 napadnutého rozhodnutia, že nie je dôvod na dočasnú úpravu pomerov strán sporu, keď žalobkyne v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nedisponujú vymáhateľnou pohľadávkou a preto neosvedčili existenciu práva, ktorému sa má vo veci samej poskytnúť ochrana. Zopakovali, aké pohľadávky majú voči dlžníčke V. H., ktoré sú predmetom súdneho konania, v akom štádiu sa súdne konania nachádzajú a zdôraznili, že pohľadávky na trovách konania sú priznané právoplatnými rozhodnutiami súdu, absentujú iba rozhodnutia o výške náhrady trov konania. Tvrdili, že podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia vymedzené v § 324 a nasledujúce Civilného sporového poriadku splnili, keď v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia popísali rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce obavu, že exekúcia bude ohrozená a taktiež opísali skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa poskytnúť ochrana. Dlžníčka žalobkyň V. H. v úmysle vyhnúť sa plneniu žalobkyniam ako svojim veriteľkám darovala svoj exekvovateľný majetok svojim blízkym osobám (deťom), čím zmenšila svoj majetok do takej miery, že znemožnila uspokojenie sa žalobkyň, čo je zrejmé z oznámenia súdnej exekútorky o stave exekúcie z 12.12.2019 vedenej voči V. H. ako povinnej, z ktorého vyplýva, že po prevode nehnuteľností právnym úkonom, ktorého neúčinnosti sa žalobkyne domáhajú, V. H. nedisponuje exekvovateľným majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť nároky žalobkyň a to všetko s ohľadom na skutočnosť, že žalovaní aktuálne ponúkajú predmetné nehnuteľnosti na predaj prostredníctvom portálu www.bazos.sk <<http://www.bazos.sk>> ako i realitnej kancelárie.

2.1 Žalobkyne sú toho názoru, že Civilný sporový poriadok v ustanoveniach upravujúcich inštitút neodkladného opatrenia neukladá pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povinnosť navrhovateľovi disponovať vymáhateľnou pohľadávkou - právoplatným rozhodnutím súdu o priznaní nároku, z absencie ktorého rozhodnutia konajúci súd nedôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyvodil, iba povinnosť osvedčiť dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa poskytnúť ochrana, čo žalobkyne osvedčili.

2.2 Žalobkyne súhlasia s názorom súdu prvej inštancie, že výklad pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa ustálil a skutočne predstavuje pohľadávku veriteľovi priznanú vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia - exekúciu. Z bodu 31 odôvodnenia súdom prvej inštancie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/237/2017 z 24.06.2020 však vyplýva, že aktívne legítimovaným na podanie odporovacej žaloby je veriteľ, ktorý má v čase rozhodovania súdu voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku z čoho vyplýva, že postačuje, ak je pohľadávka žalobcu z odporovacej žaloby vymáhateľná v čase rozhodnutia súdu o odporovacej žalobe. Rovnaký názor vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky. Žalobkyne majú za to, že tvrdenie súdu prvej inštancie v bode 12 napadnutého rozhodnutia, že je potrebné zamietnuť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že v čase rozhodnutia súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľky nedisponujú vymáhateľnou pohľadávkou je tvrdenie arbitrárne, nemajúce oporu v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky.

2.3 Žalobkyne majú zároveň za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, kedy pre jeho nariadenie vyžaduje splnenie náležitostí (existenciu vymáhateľnej pohľadávky), ktorej splnenie je nutné vyžadovať až v čase rozhodovania súdu vo veci samej. Súdom prijatý výklad ustanovení Občianskeho zákonníka o odporovateľnej žalobe popiera zmysel a podstatu inštitútu nielen neodkladného opatrenia, ale najmä práva na uplatnenie odporovacej žaloby. Je bežnou praxou súdov SR nariadenie neodkladného opatrenia s uložením povinnosti dlžníkovi zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťou za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa, ktorá je ešte len

predmetom súdneho konania a nie je priznaná právoplatným súdnym rozhodnutím za situácie, že dlžník ponúka na predaj svoj exekvovateľný majetok.

2.4 Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28.10.2020 sp. zn. IV. ÚS 547/2020-16, v zmysle ktorého je nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúce v zákaze nakladať s majetkom uložené žalovanému ako osobe, na ktorú boli prevedené nehnuteľnosti dlžníka, ktorého odporovateľnosti právneho úkonu sa žalobca ešte len bude domáhať odporovacou žalobou a to súčasne za stavu, že navrhovateľ nedisponuje právoplatným súdnym rozhodnutím - vymožitelnou pohľadávkou, avšak pohľadávka je predmetom súdneho konania, v ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté primeraným prostriedkom ochrany navrhovateľa ako veriteľa. Žalobkyne majú za to, že v danom prípade je potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami osvedčená. Žalobkyne osvedčili, že sa prostredníctvom súdneho konania domáhajú zaplataenia pohľadávky voči dlžníčke V. H., ktorá uskutočnila úkon darovania exekvovateľných nehnuteľností na svoje deti ako blízke osoby, čím znemožnila uspokojenie pohľadávok žalobkýň ako svojich veriteľiek a žalovaní uskutočnili právny úkon smerujúci k scudzeniu nehnuteľností tretej osobe a bez nariadenia neodkladného opatrenia hrozí zmarenie výkonu rozhodnutia. Súdu prvej inštancie vytýkajú okrem nesprávneho právneho posúdenia veci aj porušenie práva na spravodlivý proces jeho nesprávnym procesným postupom, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov.

3. V súlade s § 331 ods. 1 C. s. p. doručil odvolací súd žalovaným uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a odvolaním žalobkýň s výzvou na vyjadrenie. Žalovaní 1/ až 3/ vyjadrenie k odvolaniu nepodalí.

4. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobkýň podľa § 34 C. s. p. po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že odvolanie smerovalo len proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia a zákonné podmienky pre nariadenie odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. splnené neboli a to v celom rozsahu z hľadiska odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňami (v súlade s § 379 a § 380 ods. 1, 2 C. s. p.) uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil vyhodnotiac odvolanie žalobkýň ako dôvodné.

5. Podľa § 324 ods. 1 C. s. p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol súčasťou žaloby vo veci samej, ktorú podali žalobkyne N. G. a U. G. proti žalovaným O. O., O.. O. H. a A. H., predmetom ktorej je určenie neúčinnosti právneho úkonu darovacej zmluvy uzavretej medzi daryňou V. H. a obdarovanými O. O., O.. O. H. a A. H., ktorou previedla daryňa na svoje deti nehnuteľnosti v katastrálnom území H. evidované na LV č. XXXX ako parcely Y. č. XXX/X, Y. č. XXX/X a rodinný dom súpisného čísla XX postavený na parcele Y. č. XXX/X. V žalobe označili žalobkyne súdne konania prebiehajúce medzi dlžníčkou V. H. a žalobkyňami na Okresnom súde Brezno, z ktorých vec sp. zn. 5C/6/2016 o zaplataenie 33 000,- € ukončená nie je, vec sp. zn. 5C/475/2015 je právoplatne skončená a žalobkyňami bol rozhodnutím súdu právoplatne priznaný nárok na náhradu trov konania voči dlžníčke V. H., vec sp. zn. 6C/6/2016 právoplatne skončená s priznaným nárokom žalobkýň na náhradu trov konania voči dlžníčke V. H.. Žalobkyne označili aj ďalšie konanie vedené pred súdnou exekútorkou JUDr. O. N. pod sp. zn. 404EX 490/19, v ktorom dňa 12.12.2019 exekútorka oznámila žalobkyňami, že povinná V. H. nedisponuje exekvovateľným majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť v prospech žalobkýň ako oprávnených vymáhaný nárok. Právnomu úkonu darovacej zmluve, vklad ktorej povolil Okresný úrad, katastrálny odbor Brezno pod sp. zn. V 2104/2019 dňa 11.09.2019 odporujú žalobkyne podľa § 42a Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že úmyslom dlžníčky V. H. bolo právnym úkonom uskutočneným tri mesiace po právoplatnosti rozhodnutí uvedených v žalobe zbaviť sa svojho majetku jeho prevodom na blízke osoby s cieľom ochrániť tento majetok pred exekúciou v prospech žalobkýň. Žalobkyne doložili do súdneho spisu dôkaz, ktorým preukazovali, že žalovaní 1/ až 3/ ponúkajú nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, katastrálne územie H. na predaj.

7. Žalobkyne sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhali uloženia povinnosti žalovaným 1/ až 3/ zdržať sa nakladania, scudzenia alebo zaťaženia nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Brezno, katastrálnym odborom pre katastrálne územie H. na LV č. XXXX do

právoplatného skončenia konania vo veci samej z dôvodu, že pokiaľ žalovaní 1/ až 3/ scudzia žalované nehnuteľnosti, žalobkyne nebudú mať uspokojené svoje nároky, ktoré evidujú voči V. H.. Cieľom navrhovaného neodkladného opatrenia teda bolo zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia. Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel majúc za to, že žalobkyne neosvedčili nárok, ktorému má byť poskytnutá ochrana (odporovateľnosti právneho úkonu), keď v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nedisponujú vymáhateľnou pohľadávkou. Pojem „vymáhateľná pohľadávka“ interpretoval v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/237/2017 a uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 39/2015, v zmysle ktorých sa za vymáhateľnú pohľadávku považuje pohľadávka, ktorá je splatná a jej existenciu deklaruje exekučný titul ako podklad pre výkon rozhodnutia a aktívne legitimovaným na podanie odporovacej žaloby je veriteľ, ktorý má v čase rozhodovania súdu voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a keď odporovateľným úkonom dlžníka došlo k zmenšeniu majetku dlžníka v tom smere, že sa tým ukracuje uspokojenie veriteľovej pohľadávky.

8. Z odvolania žalobkyň nie je možné explicitne vyvodit', čím má byť naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, čo považujú žalobkyne za nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nekonkretizujú ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nesprávne skutkové zistenia neoznačujú. Za nesprávny procesný postup nie je možné považovať prijatie rozhodnutia podľa ustanovení procesného predpisu (Civilného sporového poriadku o neodkladnom opatrení), keď za nesprávny procesný postup znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia možno považovať len nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená j porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti) ako to judikuje najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach, napríklad sp. zn. 7Cdo/19/2021 z 24. februára 2021, sp. zn. 1Cdo/78/2020 z 24. februára 2021 a iné a tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku podľa názoru odvolacieho súdu nebol dôvodne uplatnený.

9. Odvolací súd nezistil nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie vyvedené z vykonaných dôkazov. Za nesprávne skutkové zistenie v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku nie je možné považovať záver súdu prvej inštancie, že žalobkyne nemajú voči dlžníčke V. H. vymáhateľnú pohľadávku. Či pohľadávky konkretizované žalobkyňami v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v žalobe vo veci samej možno považovať za „vymáhateľné pohľadávky“ je vecou právneho posúdenia týchto pohľadávok.

10. Odvolateľky v odvolaní poukázali na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2020 sp. zn. IV. ÚS 547/2020, ktoré má potvrdzovať dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a prípustnosť nariadenia neodkladného opatrenia za skutkového a právneho vzťahu vyplývajúceho z tohto konania vo veci samej.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS 547/2020 posudzoval ústavnú súladnosť rozhodnutí všeobecných súdov o nariadení neodkladného opatrenia o uložení povinnosti sťažovateľovi nenakladať s konkrétne označenými nehnuteľnosťami do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorej sa žalobkyňa domáhala určenia, že kúpna zmluva, ktorou bolo prevedené vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam je voči nej neúčinná. Okresný súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia majúc za to, že žalobkyňa sleduje dočasnú úpravu pomerov strán počas konania o odporovateľnosť právneho úkonu a takémuto návrhu vyhovel v čase, keď žalobkyňa z konania o odporovateľnosť právneho úkonu nedisponovala právoplatným rozhodnutím súdu o povinnosti dlžníka zaplatiť jej konkrétnu pohľadávku, ale súdne konanie prebiehalo. Po prevode

nehnutelností dlžník nedisponoval žiadnym iným majetkom postačujúcim na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobkyne. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie; za vymáhateľnú pohľadávku žalobkyne považoval pohľadávku, o ktorej rozhodoval civilný súd po skončení trestného konania. Na námietky sťažovateľa, že žalobkyňa z konania o odporovateľnosť právneho úkonu nedisponuje vymáhateľnou pohľadávkou ústavný súd odpovedal, že sťažovateľ svojou argumentáciou o vymáhateľnosti pohľadávky v tejto fáze konania predbieha rozhodnutie vo veci samej, kde bude v konečnom dôsledku rozhodnuté o tom, či ide o vymáhateľnú pohľadávku (čo je jeden z predpokladov úspešnosti odporovacej žaloby). Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení však nie je automaticky možné prebrať predpoklady dané hmotným právom pre odporovaciu žalobu a použiť ich ako podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie je upravené v Civilnom sporovom poriadku, kde má rámcovo vymedzené podmienky, splnenie ktorých je vyžadované pre jeho nariadenie. Ústavný súd ďalej dôvodil, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení navrhovanom v priebehu sporu vo veci samej o odporovacej žalobe sa nemusí okresný súd a následne ani krajský súd riadiť výkladom pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ v zmysle vykonateľná pohľadávka - súdom právoplatne prisúdená. Ak použili všeobecné súdy zákonný pojem „vymáhateľná pohľadávka“ (jeho výklad bol predmetom uznesenia sp. zn. PL. ÚS 39/2015) vo významovom zmysle „žalovateľná pohľadávka“, mohli si to ako súdy vo fáze konania o neodkladnom opatrení dovoliť a tento ich záver nemožno označiť za svojvoľný. Z kontextu prejednávaného sporu totiž vyplynulo, že je skutočne vedené konanie na súde o náhradu škody voči dlžníkovi. V tom zmysle ústavný súd konštatoval, že žalobkyňa podávajúca žalobu o odporovateľnosť právneho úkonu vymáhateľnú pohľadávku voči dlžníkovi má. Ústavný súd upozornil, že právny názor na existenciu vymáhateľnej pohľadávky vyslovený v procesnom štádiu konania o neodkladnom opatrení neznamená, že ním budú súdy vo veci samej viazané, nejde o prejudikovanie konečného rozhodnutia a posúdenie toho, či daný právny úkon je alebo nie je odporovateľný (v jeho rámci aj posúdenie otázky vymáhateľnosti pohľadávky) je totiž predmetom konania vo veci samej a nie konania o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého účelom je v konkrétnej veci iba zabezpečenie budúceho výkonu exekučného titulu v prospech žalobcu zo žaloby o odporovateľnosť právneho úkonu do ukončenia konania vo veci samej.

12. Odvolací súd súhlasí s názorom žalobkyň, že rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 547/2020 je plne aplikovateľné aj v prejednávanej veci, kde za vymáhateľné pohľadávky (v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 547/2020) možno už v súčasnosti považovať pohľadávku žalobkyň na trovách konania sp. zn. 5C/475/2015 Okresného súdu Brezno, ďalšiu pohľadávku na trovách konania, ktorá vzišla v konaní sp. zn. 6C/6/2016, o ktorých už súd rozhodol právoplatným rozhodnutím (o nároku), chýba právoplatné rozhodnutie o výške tejto pohľadávky. Dopytom na Okresný súd Brezno odvolací súd zistil, že vo veci Okresného súdu Brezno sp. zn. 5C/475/2015 už bolo rozhodnuté aj o výške trov, ktoré je V. H. povinná zaplatiť N. G. a U. G., avšak rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. V zmysle výkladu pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ pre účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia Ústavným súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 547/2020 je možné za vymáhateľnú pohľadávku považovať aj pohľadávku žalobkyň, ktorá je predmetom súdneho konania na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/6/2016 z dôvodu, že práve pre jej budúce uspokojenie sa domáhajú žalobkyne nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho v zákaze dispozície s nehnuteľným majetkom, ktorý ušiel z majetku dlžníčky V. H..

13. Neodkladné opatrenie môže súd podľa § 325 ods. 1 C. s. p. nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením podľa § 325 ods. 2 písm. c) Civilného sporového poriadku možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami a podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Žalobkyne dostatočným spôsobom pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčili právo odporovať právnomu úkonu dlžníčky V. H. (darovacej zmluvy V XXXX/XXXX), keď napriek existencii súdnych konaní, ktorých výsledkom mohla byť aj povinnosť nahradiť žalobkyňiam trovy konania, v ich priebehu sa dlžníčka zbavila svojho majetku do tej miery, že podľa zistení súdnej exekútorky M. O. N. vo veci sp. zn. 404EX 490/2019 bolo možné považovať dlžníčku V. H. za nemajetnú. Odvolací súd preveril cez verejne prístupný katastrálny portál Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie H. sú ku dňu 19. mája 2021 vo vlastníctve žalovaných. Doložením kópie inzerátu uverejneného na www.bazos.sk <[http://](http://www.bazos.sk)

www.bazos.sk> žalobkyne preukázali úmysel žalovaných zbaviť sa tohto majetku, ktorý odporovateľným právnym úkonom z majetku dlžníčky ušiel. Túto skutočnosť považuje odvolací súd za preukázanú na základe toho, že dal žalovaným možnosť vyjadriť sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v ňom tvrdeným skutočnostiam a rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý a žalovaní 1/ až 3/ túto možnosť nevyužili a skutkové tvrdenia žalobkyní nepopreli.

15. Odvolací súd sa zaoberal aj primeranosť zásahu do práv žalovaných nariadeným neodkladným opatrením. Pri posúdení proporcionality zásahu mohol vychádzať len z obsahu súdneho spisu, keď sa žalovaní k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani odvolaniu žalobkyní nevyjadрили. Zo spisu nevyplýva, či sú žalovaní obyvateľmi rodinného domu zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie H. ani akým spôsobom tieto nehnuteľnosti využívajú. Nariadeným neodkladným opatrením bolo obmedzené iba právo žalovaných nakladať s týmito nehnuteľnosťami, scudziť ich a zaťažiť, nie je obmedzené právo žalovaných užívať nehnuteľnosti, prípadne poberať z ich prenájmu príjem, preto možno považovať obmedzenie žalovaných v prospech práv žalobkyní za minimálne. Nariadené neodkladné opatrenie zabezpečí do rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 2C/12/2021 ochranu právu tvrdenému žalobkyniami a na druhej strane zásadným spôsobom neobmedzuje žalovaných vo výkone vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil odvolací súd podľa § 330 ods. 1 C. s. p. do právoplatného skončenia konania vo veci samej o odporovateľnosť právneho úkonu z dôvodu, že sa navrhované neodkladné opatrenie viaže práve k tejto veci a má za cieľ eliminovať hrozbu nevykonateľnosti rozhodnutia o odporovacej žalobe (v prípade jej úspechu).

16. O trovách konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd nerozhodol z dôvodu, že podľa § 262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Týmto rozhodnutím, keďže neodkladné opatrenie bolo nariadené v rámci konania vo veci samej, sa konanie nekončí a o trovách konania o neodkladnom opatrení rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o veci samej.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).